

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové, soudkyň JUDr. Lenky Matyášové, JUDr. Kateřiny Šimáčkové a soudců JUDr. Jakuba Camrdu a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **D. M. I.**, práv. zastoupeného JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou se sídlem Žitná 45, 110 00, Praha, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, poštovní příhrádka 21/OAM, 170 34, Praha 7, o udělení azylu v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 30. 12. 2009, č. j. 56 Az 77/2009 – 23,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Stěžovatel se kasační stížností domáhá zrušení rozsudku Krajského soudu v Brně (dále jen krajský soud), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 8. 2009, č. j. OAM-220/LE-PA03-PA03-2009; tímto byla žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany posouzena jako nepřípustná dle ustanovení § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu). Zároveň žalovaný řízení o udělení mezinárodní ochrany zastavil podle ustanovení § 25 písm. i) téhož zákona.

Stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že nesouhlasí se závěry správního orgánu, jelikož považuje za dostatečný důvod pro udělení mezinárodní ochrany to, že se obává vrátit do své vlasti, protože utekl z vojenského výcviku, ke kterému byl donucen. Zúčastnil se také stávky CNTG – Národní konference pracovníků Guineji za zvýšení platů a snížení cen jídla. Kvůli účasti byl hledán policií, obává se pronásledování a případného trestu, a proto ze země odcestoval. Dle stěžovatele nebyl žalovaným zjištěn skutkový stav předmětné věci. Nebyla vyhodnocena politická situace v zemi původu, stěžovatel neměl možnost osobní prezentace a obhájení svých práv. Na základě výše uvedeného bylo možné důkladněji zvážit i možnosti doplňkové ochrany, neboť stěžovatel pochází ze země, kde lidská práva v minulosti byla a stále jsou ohrožena. Dochází zde k závažným zločinům proti lidskosti, k mučení, mrzačení lidí a tyto zločiny, resp. jejich nepatrný zlomek jsou zachyceny v pravidelných zprávách organizací zabývajících se dodržováním lidských práv ve světě. Vláda země původu stěžovatele není schopná se s touto situací vyrovnat a jí zabránit, sama se těchto činů často dopouští ve snaze vyhnout se násilným převratům a ze strachu o svou vlastní existenci. Pro stěžovatele by návrat do země původu znamenal trvalé nebezpečí, které by mohlo vést i k ohrožení jeho života. Žádost, dle stěžovatele měla být proto minimálně posouzena z hlediska § 14a zákona o azylu.

Z tohoto důvodu žádá Nejvyšší správní soud, aby zrušil rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 30. 12. 2009, č. j. 56 Az 77/2009 - 23, a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti popírá její oprávněnost, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany, tak i rozsudek krajského soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy. Žalovaný odkazuje na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi, které stěžovatel učinil během správního řízení, na vydané rozhodnutí a na písemné vyjádření k žalobě, kde se již k námitkám, které jsou i obsahem kasační stížnosti, vyjadřoval. Z výše uvedených důvodů navrhuje žalovaný zamítnutí kasační stížnosti pro její nedůvodnost.

Z obsahu správního a soudního spisu zjistil Nejvyšší správní soud následující skutečnosti rozhodné pro posouzení kasační stížnosti.

Dne 7. 9. 2009 podal stěžovatel opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany. První žádost podal stěžovatel dne 14. 5. 2006, uvedl v ní, že z vlasti odjel proto, aby se vyhnul zadržení policií a odsouzení za účast na stávce studentů v březnu 2006.; mezinárodní ochrana nebyla stěžovateli poskytnuta, především pro rozpory a nevěrohodnost tvrzení. Stěžovatel poté požádal o poskytnutí mezinárodní ochrany ještě šestkrát, řízení byla vždy zastavena pro nepřipustnost, neboť stěžovatel uváděl vždy stejné důvody, resp. důvody, které mohl uplatnit již dříve, ale neučinil tak. V poslední žádosti uvedl stěžovatel mimo jiné, že byl ve své vlasti donucen k vojenskému výcviku, ale po dvou týdnech z něj utekl; tuto skutečnost dříve neuvedl, protože, dle jeho slov, byl tázán stejně jako nyní pouze na absolvování vojenské služby a zda je tato v Guineji povinná. V poslední své žádosti uvedl, že odešel v květnu 2006 proto, že odmítal sloužit ve vojsku a účastnil se stávk. V roce 2008 odešel z České republiky do Itálie, kde žádal o azyl, následně byl vyzván k návratu do České republiky, což učinil.

Žalovaný posoudil stěžovatelovy informace a shledal v nich řadu rozporů, které stěžovatel nedokázal objasnit. Žalovaný proto ve svém rozhodnutí ze dne 10. 8. 2009, č. j. OAM-220/LE-PA03-PA03-2009, konstatoval, že události, tak jak je stěžovatel uváděl, jsou smyšlené a nenasvědčují nic o jeho pronásledování v zemi původu z azylově relevantních důvodů. Žalovaný proto učinil závěr, že stěžovatel neuvedl v průběhu řízení žádné nové skutečnosti, kterými by se správní orgán již dříve nezabýval, a které by nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání v předchozích žádostech. Žalovaný proto shledal naplnění podmínek stanovených v ustanovení § 10a písm. e) zákona o azylu a vzhledem k této skutečnosti řízení o udělení mezinárodní ochrany ve smyslu ustanovení § 25 písm. i) zákona o azylu zastavil. Žalobu proti rozhodnutí žalovaného Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 30. 12. 2009, č. j. 56 Az 77/2009 - 23 jako nedůvodnou zamítl. Proti tomuto rozsudku krajského soudu podal stěžovatel kasační stížnost.

Nejvyšší správní soud přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (ustanovení § 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (ustanovení § 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (ustanovení § 105 odst. 2 s. ř. s.). Kasační stížnost je tedy přípustná.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje neurčitý právní pojem, jehož výklad provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaném pod č. 933/2006 Sb. NSS.

Nejvyšší správní soud neshledal v kasační stížnosti relevantní argumenty svědčící pro její přijatelnost. Krajský soud nepochybil, konstatoval-li ve svém rozsudku, že žalovaný za situace, kdy řízení zastavil, nebyl povinen v témže rozhodnutí rozhodovat o udělení mezinárodní ochrany dle ustanovení § 14a zákona o azylu.

V zájmu zachování souladu s mezinárodně právními závazky České republiky byla zahrnuta úprava překážek vycestování do zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky. Do ustanovení § 179 cit. zákona byla transponována zásada „*non-refoulement*“ zakotvena v čl. 33 Ženevské úmluvy; uvedené ustanovení tak brání nucenému vycestování cizince do země, která je pro něj určitým způsobem nebezpečná.

Vycestování cizince není možné v případě důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje: a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

V případě stěžovatele bylo v případě původní žádosti o udělení mezinárodní ochrany o otázce doplňkové ochrany rozhodováno (rozhodnutí ze dne 10. 11. 2006, č. j. OAM-603/VL-20-12-2006), byly tudíž posuzovány podmínky rozhodné pro učinění závěru o tom, zda stěžovateli hrozí v zemi, kam se má vrátit vážná újma, důvody pro udělení doplňkové ochrany však nebyly shledány. Rozhodnutí ve věci této žádosti bylo přezkoumáno v kasačním řízení – viz rozhodnutí NSS č. j. 5 Azs 75/2007 - 74 ze dne 15. 1. 2007, příst. na www.nssoud.cz). Pokud stěžovatel v poslední žádosti uváděl pouze skutečnosti, které mohly být předmětem zkoumání v předchozích žádostech, žalovaný nepochybil, pokud řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany pro nepřijatelnost žádosti zastavil. Pokud bylo řízení zastaveno, žalovaný nebyl povinen rozhodovat o udělení doplňkové ochrany, když o důvodech znemožňujících vycestování je povinná si vyžádat závazné stanovisko žalovaného policie v rámci rozhodování o správním vyhoštění (viz např. rozsudek NSS sp. zn. 5 Azs 4/2010 ze dne 25. 3. 2010, příst. www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud neshledal pochybení krajského soudu při výkladu hmotného či procesního práva, neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Shledal ji proto ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byla kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 7. května 2010

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu